

Streszczenie

Determinanty przestrzennej koncentracji lokalnych systemów żywnościowych

W pracy przeprowadzono analizę podmiotów zajmujących się sprzedażą bezpośrednią, rolniczym handlem detalicznym oraz działalnością marginalną, lokalną i ograniczoną. Wymienione podmioty stanowią część lokalnych systemów żywnościowych zajmującą się produkcją, przetwórstwem oraz sprzedażą produktów pochodzenia zwierzęcego. Lokalne systemy żywnościowe tworzą alternatywne podejście do produkcji, dystrybucji oraz konsumpcji artykułów rolno-spożywczych, zyskujące jednocześnie na popularności. Na podstawie dokonanego studium literatury i obserwacji podmiotów lokalnych można stwierdzić, że lokalne systemy żywnościowe są systemami wpisującymi się w filozofię zrównoważonego rozwoju regionu.

Główny problem badawczy polegał na wskazaniu czynników, które w największym stopniu determinują działalność analizowanych podmiotów na danym terenie. Ponadto przeprowadzony proces badawczy miał na celu usystematyzowanie teorii dotyczącej lokalnych systemów żywnościowych, prezentację rozmieszczenia przestrzennego badanych podmiotów, charakterystykę specjalizacji oraz koncentracji przestrzennej regionów, w których zidentyfikowano badane podmioty, a także ocenę ich zależności przestrzennych. Realizacji powyższych celów posłużyły narzędzia takie jak: studium literatury, graficzne prezentacje struktury przestrzennej, współczynniki lokalizacji, krzywe Lorenza, indeksy Giniego, globalne i lokalne statystyki autokorelacji przestrzennej oraz nieparametryczne modele regresji.

W wyniku przeprowadzonych badań literaturowych dostrzeżono nieliczność opracowań empirycznych problemu badawczego. Zauważono również, że rośnie liczba podmiotów tworzących lokalne systemy żywnościowe przy jednoczesnym wzroście zainteresowania konsumentów produktami lokalnymi. Analiza graficznej prezentacji rozmieszczenia przestrzennego umożliwiła zidentyfikowanie skupisk badanych podmiotów, dlatego w dalszej kolejności obliczono miary autokorelacji przestrzennej. Uzyskane wyniki nie wykazały jednak weryfikowanych statystycznie struktur klastrowych. Natomiast na podstawie nieparametrycznych modeli regresji udowodniono, że wskaźniki determinujące działalność analizowanych podmiotów są zróżnicowane w zależności od formy organizacyjno-prawnej podmiotów i nie tworzą zbioru zamkniętego. Ponadto dostrzeżono, że wskaźniki o charakterze przestrzenno-środowiskowym były najczęściej wykorzystywane

w procesie rekurencyjnego podziału zmiennych, a co za tym idzie – stanowiły najważniejszą determinantę koncentracji przestrzennej analizowanych podmiotów.

Przeprowadzone w rozprawie badania pozwoliły na wieloaspektową analizę koncentracji przestrzennej lokalnych systemów żywnościowych. Uzyskane informacje mogą posłużyć do wyjaśniania mechanizmów lokalizowania się podmiotów, a także mogą wskazywać kierunki rozwoju poszczególnych regionów.

Słowa kluczowe: lokalne systemy żywnościowe, koncentracja przestrzenna, działalność marginalna, lokalna i ograniczona, sprzedaż bezpośrednia, rolniczy handel detaliczny